

902

Besluit van 19 december 1994, houdende vaststelling van de bedragen genoemd in artikel 8, eerste lid, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 2 december 1994, mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directoraat-Generaal voor Algemene beleidsaangelegenheden, Directie Algemeen Economisch en Inkomensbeleid, nr. ABA/AEI/IB/94/1665;

Gelet op artikel 14, vijfde lid, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag;

Gezien het advies van de Sociaal Economische Raad (advies van 18 november 1994);

De Raad van State gehoord (advies van 12 december 1994, nr. W12.94.0706);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 15 december 1994, Directoraat-Generaal voor Algemene Beleidsaangelegenheden, Directie Algemeen Economisch en Inkomensbeleid, nr. ABA/AEI/IB/94/1931.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

De bedragen, genoemd in artikel 8, eerste lid, onder a, b en c van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag worden met ingang van 1 januari 1995 onderscheidenlijk als volgt vastgesteld:

- a. f 2163,20
- b. f 499,20
- c. f 99,84

Artikel 2

De bedragen, genoemd in artikel 8, eerste lid, onder a, b en c van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag worden met ingang van 1 juli 1995 onderscheidenlijk als volgt vastgesteld:

- a. f 2163,20
- b. f 499,20
- c. f 99,84

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1995.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo. vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 19 december 1994

Beatrix

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. P. W. Melkert

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
R. L. O. Linschoten

Uitgegeven de *achtentwintigste* december 1994

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

NOTA VAN TOELICHTING

Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid (WKA)

Dit besluit regelt de vaststelling van het wettelijk minimumloon (WML) in 1995.

De beslissing omtrent de vaststelling heeft plaats gevonden met toepassing van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, zoals deze is gewijzigd bij de Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid (Stb. 1991, 624).

Het kabinet heeft, gehoord de SER en op basis van overwegingen op grond van de wet, besloten de minimumlonen en uitkeringen niet in 1995 aan te passen maar te handhaven op het niveau van 1994. Het kabinet acht dit vanwege de werkgelegenheid van belang en mede verantwoord vanwege het flankerend beleid dat in samenhang met dit besluit moet worden gezien.

Toepassing van de Wet koppeling met afwijkingsmogelijkheid in 1995

In de memorie van toelichting bij de WKA (kamerstukken II 1990/91 22 012, nr. 3, blz. 25 en 26) is aangegeven hoe te werk zal worden gegaan bij de toepassing van de WKA: «Het wetsvoorstel kent twee afwijkingsgronden, een bovenmatige loonontwikkeling en een ongunstige volumeontwikkeling in de sociale zekerheidsregelingen.

Op grond van de zich aftekenende loonontwikkeling (in relatie tot de ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit en de prijzen, met andere woorden de ontwikkeling van de reële loonkosten per eenheid produkt) en de ontwikkeling van het volume van uitkeringsgerechtigden wordt allereerst gezien of er aanleiding is de discussie te voeren over de vraag of afwijking van koppeling aan de orde is. Wordt besloten deze discussie te voeren dan dient vervolgens beoordeeld te worden of in de gegeven situatie afwijking van de koppeling ook daadwerkelijk geboden is. Dit wordt bepaald aan de hand van een concrete maatstaf waarin beide afwijkingsgronden tot uitdrukking komen, namelijk de getalsverhouding tussen inactieve en actieve inkomenstrekkingen».

Tijdens de parlementaire behandeling van de WKA (kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 9, blz. 10 en 11) is aangegeven dat de getalsverhouding tussen inactieve en actieve inkomenstrekkingen (i/a-verhouding) de norm vormt op basis waarvan hetzij, in het geval van onderschrijding, gekoppeld wordt, hetzij, in het geval van overschrijding, de besluitvorming over al dan niet koppelen zal moeten worden geëntameerd.

Tabel 1 geeft weer de ontwikkeling van het verhoudingsgetal tussen het aantal actieve en inactieve inkomenstrekkingen volgens de huidige inzichten.

Tabel 1. Verhoudingsgetal inactieven/actieven

	MEV 1995
1990	82.1
1991	81.6
1992	81.5
1993	83.3
1994	85.0
1995	84.5
1998	84¾ ¹

¹ Volgens behoedzaam scenario van het Centraal Planbureau (CPB) met inbegrip van het effect van het beleidspakket volgens het regeerakkoord. Er zij op gewezen dat in de doorrekening van het CPB voor 1994 sprake was van een getal van 86¼. Zie Macro-Economische Verkenningen (MEV) 1995, tabel IV.2.1.

Bij de totstandkoming van de wet werd gekozen voor een gekwantificeerde norm voor de verhouding inactieven/actieven als maatstaf voor toepassing van de hoofdregel WKA. Dit terwille van de rechtszekerheid voor betrokkenen en helderheid van het beoogde¹. Per kabinetsperiode biedt de WKA het kabinet de mogelijkheid te bezien welke precisering men in de kwantitatieve normstelling van dit verhoudingsgetal wil overeenkomen wanneer specifieke ontwikkeling in de betreffende periode hiertoe aanleiding geven. Als voorbeelden van mogelijke specifieke ontwikkelingen werden de vergrijzing en veranderingen in de samenstelling van de inactieve inkomenstrekkingen genoemd.

Als norm voor de verhouding inactieven/actieven werd bij de totstandkoming van de wet gekozen voor het getal 86, welk cijfer na revisie van de Nationale Rekeningen werd omgezet in 82.6. Hiermee rekening houdend betekende dit «indien dit verhoudingsgetal de 82.6 zou overschrijden op korte dan wel langere termijn (dat wil zeggen binnen een tijdshorizon van acht jaar) en er ondanks compenserende maatregelen geen uitzicht is op realisering van dit normcijfer, in beginsel dient te worden ontkoppeld»².

In 1995 treedt naar verwachting ten opzichte van 1994 een verbetering van de i/a-verhouding op. Volgens de meest recente ramingen komt de i/a-ratio niettemin in 1995 op 84.5 uit, ofwel nog 1.9%-punten boven de norm. Het kabinet acht het vanwege deze nog steeds veel te onevenwichtige verhouding tussen het aantal inactieven en actieven in 1995 noodzakelijk dat conform de WKA het minimumloon en de uitkeringen in 1995 worden bevroren.

Volgens het behoedzaam scenario van het CPB loopt de i/a-ratio op tot 89¼ in 1998. Door de maatregelen neergelegd in het regeerakkoord zal de i/a-ratio beduidend achterblijven bij dit niveau (84¼ in 1998 exclusief de doorwerking van de neerwaartse ontwikkeling in de MEV 1995), terwijl een gunstiger ontwikkeling dan in het behoedzaam scenario is verondersteld eveneens aan een verdere daling zal bijdragen.

Mate van afwijking

De gemiddelde contractloonstijging in 1995 wordt in de MEV voor 1995 geraamd op 1.0%. Onder de veronderstelling dat de contractloonstijging volgens het Centraal Economisch Plan (CEP) 1995 gelijk zal zijn aan de raming in de MEV 1995, zou toepassing van de hoofdregel in de WKA, na de wettelijk verplichte afronding, leiden tot een aanpassing van het minimumloon en de uitkeringen met 0.78% op jaarbasis. Het kabinetsvoorstel tot bevriezing in 1995 leidt derhalve bij de huidige vooruitzichten tot een afwijking van de hoofdregel met eenzelfde percentage.

Beleid met betrekking tot inkomen

In de memorie van antwoord bij de WKA (kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 6, blz. 3) is aangegeven dat de regering bij ont koppeling extra accent zal geven aan een «evenwichtig inkomensbeleid binnen de kaders van een doelmatig arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsbeleid».

In het regeerakkoord is aangegeven dat het kabinet streeft naar een evenwichtige spreiding van koopkrachteffecten, rekening houdend met draagkrachtverschillen. Teneinde het voor betrokkenen optredende koopkrachtverlies als gevolg van het niet toepassen van de koppeling zoveel mogelijk ongedaan te maken heeft het kabinet voor 1995 besloten tot verlaging van het tarief eerste schijf met 0.75%. Voorts wordt de lastenverlichting voor werkgevers in 1995 zodanig vorm gegeven (een franchise in de ZFW-premie) dat de lagere inkomens een koopkrachtvoordeel ondervinden als gevolg van een lager belastbaar inkomen door

¹ Memorie van Antwoord, Kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 6, blz. 12

² Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 3, blz. 21

lagere ziekenfondspremie. Voor ouderen met alleen AOW of een klein aanvullend pensioen wordt daarnaast een inkomensafhankelijke ouderen-af trek in de fiscale sfeer ingevoerd.

Tabel 2 Geraamd koopkrachtbeeld 1995 (in %)

	CEP'94	MEV'95
Lonen en prijzen		
lonen marktsector	1½	1
wml & uitkeringen	1	0
prijzen	2¾	2¾
Koopkracht		
sociale minima zk 65-	- 1¾	- 1
sociale minima 65+ ¹	- 1¾	- ¼
minimum mk	- 1¾	- 1
minimum-plus mk	- 1½	- ½
modaal mk	- ¾	- ¼
2x modaal mk	- ½	- 1

¹ Beide partners ouder dan 65.

Tabel 2 toont dat volgens de huidige inzichten het koopkrachtverlies over de gehele linie varieert tussen - ¼% en - 1%. Bij eerdere ramingen (CEP 1994), waarin volledige koppeling was opgenomen, bedroeg het geraamde koopkrachtverlies voor minima 1¾%. Voor modaal gaat het om respectievelijk - ¼% en ¾%. Dit betekent dat in het kabinetsbeleid, waar wordt afgezien van toepassing van de koppeling (partieel effect ca - ½%), niet alleen het partiële effect van de bevrozing ongedaan is gemaakt, maar tevens een inspanning is geleverd om het koopkrachtverlies nog verder te beperken.

Voor ouderen valt de koopkrachtmutatie in 1995 gunstiger uit dan die voor de sociale minima jonger dan 65 jaar. Dit dankzij de invoering van de inkomensafhankelijke ouderenaf trek.

Met het oog op de inkomenspositie van minima zijn voorts een aantal koopkrachtondersteunende maatregelen genomen die niet in het generieke koopkrachtbeeld tot uitdrukking komen. Hierbij gaat het om de verlenging van de normhuurcompensatie voor minima in de IHS (koopkrachteffect op minimumniveau ca. ¼%), de invoering van een kindertabel in de IHS en de vervroegde afschaffing van eigen bijdrage voor hulpmiddelen (subsidievoordeel maximaal f 200 per jaar ofwel een maximaal koopkrachteffect van + ¾% voor minima).

Het kabinet acht het niet toepassen van de hoofdregel van de WKA verantwoord omdat deze maatregel is ingepast in een geheel van maatregelen waardoor de inkomensgevolgen beperkt blijven. De aldus verkregen uitkomst is naar het oordeel van het kabinet ook in materiële zin in lijn met de door de Sociaal Economische Raad voorgestane «effectieve combinatie¹».

Het kabinet meent aan de accentuering van een evenwichtig inkomensbeleid uitdrukking te hebben gegeven door het hierboven geschetste samenstel van maatregelen. Bij de huidige inzichten bewegen de inkomensverschillen zich binnen beperkte marges, zodat gesproken kan worden van een redelijk evenwichtige spreiding van de inkomensmutaties.

Op grond van bovenstaande overwegingen acht het kabinet het voorstel tot bevrozing van minimumloon en sociale uitkeringen vanuit sociaal economisch en inkomenspolitiek oogpunt verantwoord.

¹ SER, Convergentie en overleconomie, publikatienr. 92/15, Den Haag 1992

SER-advies

Conform het achtste lid van artikel 14 van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag is, alvorens een voordracht te doen voor een algemene maatregel van bestuur, de Sociaal Economische Raad op 21 september om advies gevraagd over de voorgestelde bevrozing van het minimumloon en de uitkeringen in 1995.

Op 18 november 1994 heeft de Sociaal Economische Raad advies uitgebracht. Dit advies is verdeeld ten aanzien van de vraag of, op grond van de WKA, per 1 januari 1995 kan worden ontkoppeld. Ter beantwoording van deze vraag heeft de raad zich eerst en vooral laten leiden door de twee afwijkingscriteria in de wettekst. Indien ten minste één van deze criteria actueel is kan volgens de Raad worden ontkoppeld.

Een deel van de Raad is alles afwegende van mening dat ontkoppeling per 1 januari 1995 volgens de WKA mogelijk is, aangezien met name het volume in de sociale zekerheid nog steeds te hoog moet worden geacht.

Een ander deel van de raad is op basis van de beoordeling van de loonontwikkeling en van de ontwikkeling van de sociale-zekerheidsquote van mening dat ontkoppeling in 1995 volgens de WKA niet mogelijk is. Aan geen van de in de wet beschreven afwijkingscriteria wordt voldaan. Hierbij merkt dit deel op, dat een beoordelingswijze aan de hand van de enkele vraag of een kengetal een bepaald niveau heeft bereikt niet past binnen het karakter van de WKA. De WKA neemt de ontwikkeling van zowel de lonen als de sociale lasten immers als uitgangspunt voor de beoordeling van de vraag of de koppeling moet worden toegepast. Ook meent dit deel dat het kabinet ten onrechte uitgaat van de *i/a*-ratio als toetssteen voor toepassing van de WKA.

Het kabinet heeft gemeend dat op grond van de WKA ontkoppeling per 1 januari 1995 mogelijk is. In de memorie van toelichting (kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 3 blz. 16-18) is aangegeven dat na een weging van de wettelijke criteria kan worden besloten de ontkoppelingdiscussie te voeren; of dan inderdaad ontkoppeld wordt, wordt beoordeeld aan de hand van een concrete maatstaf, de *i/a*-ratio waarin beide afwijkingsgronden tot uitdrukking komen.

Wordt de norm overschreden dan dient, in beginsel, de koppeling losgelaten te worden (memorie van toelichting p. 25-26).

Tijdens de parlementaire behandeling van de WKA (kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 9, blz. 10 en 11) is ook het belang van de *i/a*-verhouding uiteengezet: «Teneinde te kunnen beschikken over een helder en eenduidig criterium vormt dit verhoudingsgetal, zoals hiervoor aangegeven, derhalve de norm op basis waarvan hetzij, in het geval van overschrijding, gekoppeld wordt, hetzij, in het geval van overschrijding, de besluitvorming over al dan niet koppelen zal moeten worden geënta-meerd».

Het kabinet is, zoals hiervoor reeds uiteengezet, van mening dat het niet toepassen van de hoofdregel van de WKA geboden is. Weliswaar zijn in de huidige omstandigheden ontwikkelingen ten goede te onderkennen, maar niettemin overschrijdt de *i/a*-verhouding de norm volgens de huidige vooruitzichten nog met 1.9%-punten in 1995. Voorts is het kabinet de mening toegedaan dat het besluit tot ontkoppeling vanuit sociaal economisch en inkomenspolitiek oogpunt verantwoord is omdat deze is ingepast in een geheel van maatregelen waardoor de inkomensgevolgen beperkt blijven en redelijk evenwichtig zijn gespreid. Het kabinet voelt zich hierin gesteund door een meerderheid van de SER.

De aanpassing in 1995

In artikel 14, zesde lid, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag is bepaald dat als op 1 januari van een jaar wordt afgeweken van de hoofdregel, die afwijking in principe voor een heel jaar geldt. In dat geval kan in de algemene maatregel van bestuur zowel de aanpassing op 1 januari als die op 1 juli worden geregeld (kamerstukken II, 1990/91, 22 012, nr. 10).

In het voorliggende besluit wordt uitsluitend de bevrozing van het minimumloon vastgelegd. De vaststelling van de verschillende uitkeringen, die op netto-netto basis gekoppeld zijn aan het minimumloon, wordt in afzonderlijke ministeriële regelingen bekend gemaakt. De overige uitkeringen waarvan de aanpassing is geregeld in de WKA, worden overeenkomstig het minimumloon vastgesteld.

Wettelijk minimumloon in 1995

De hierboven beschreven vaststelling leidt tot de volgende bedragen voor het wettelijk minimumloon en de minimumjeugdlonen (conform het besluit van 29 juni 1983, Stb. 300, houdende vaststelling van een minimumjeugdloonregeling, artikel 2).

Tabel 3 Bruto minimum (jeugd)lonen per 1 januari en 1 juli 1995

Leeftijd	percentage van het minimumloon vanaf 23 jaar	bedrag per maand	bedrag per week	bedrag per dag
23-64 jr.		2163,20	499,20	99,84
22 jr.	85.0	1838,70	424,30	84,86
21 jr.	72.5	1568,30	361,90	72,38
20 jr.	61.5	1330,40	307,00	61,40
19 jr.	52.5	1135,70	262,10	52,42
18 jr.	45.5	984,30	227,10	45,42
17 jr.	39.5	854,50	197,20	39,44
16 jr.	34.5	746,30	172,20	34,44
15 jr.	30.0	649,00	149,80	29,96

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. P. W. Melkert

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
R. L. O. Linschoten